

نقش رسانه ها در تحولات آینده

اکرم امامی

کارشناس ارشد علم اطلاعات دانش شناسی از دانشگاه علوم تحقیقات

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

Emami11@yahoo.com

چکیده:

نموده است. نقش و اهمیت رسانه ها و شبکه های اجتماعی در تحولات اخیر خاورمیانه ثابت کرد که همین مسائل ارتباطی امروز به عنوان مهم ترین عامل و متحرک در تحولات جهانی آینده نقش انکار ناپذیر دارند.

مقاله حاضر ضمن بررسی ویژگی رسانه ها و شبکه های اجتماعی را در جریان تحولات آینده ارزیابی قرار می دهد.

واژه های کلیدی: تحولات آینده - رسانه های نوین - شبکه های اجتماعی

چند دهه اخیر اینترنت به عنوان یکی از جدی ترین و گسترده ترین وسیله ارتباطی بشر، سهم بسزایی در برقراری ارتباط میان آحاد بشر در اقصی نقاط عالم با اندیشه های گوناگون را به عهده داشته است و به ابزاری برای نشر آسان و گسترده اندیشه و آرمان فرقه ها و مکاتب فرهنگی، سیاسی،...مبدل شده است (عبداللهی، ۱۳۸۸). تکنولوژی های نوین ارتباطی که امکانات همزمان و نامحدودی را برای افراد، فارغ از مکان قرارگیری آنان در جهان فراهم ساخته اند، خود عامل تولید جهان جدیدی شده اند که با عنوان جهان مجازی معرفی شده است. جهان مجازی بر خلاف جهان واقعی، امکانات بی شماری چون سهولت دسترسی، بیست و چهار ساعته بودن، سادگی کار، هزینه پایین، گمنام ماندن کاربران و سایر موارد را داراست. اینترنت علاوه بر این که محیطی برای تبادل فرهنگی را مهیا می کند و گذرگاهی برای دسترسی کاربران به فرهنگ های دیگر است. خود نوعی فرهنگ یا خرده فرهنگ است که همه فرهنگ ها را در بر می گیرد و از همین روست که بر اساس شواهد، در یک دهه اخیر، فضاهای مجازی و اینترنت، نقش به سزای در ناتوی فرهنگی و گسترش حوزه های نفوذ فرهنگ غربی و براندازی برخی نظام های سیاسی را در دیگر کشورها دانسته (عبداللهی، ۱۳۸۸). اسفند ۱۳۹۰ جوامع امروز با شهروندانی سر و کار دارد که شاهد درک و لمس رسانه اینترنت هستند، شهروندانی که شاهد گستردگی صعودی اطلاعات و توزیع افقی آن بوده اند.

«تحلیل گران عصر اطلاعات، ۱۳۹۰» همزمان درحالیکه جریان تولید و توزیع اطلاعات با ظهور رسانه های اجتماعی به عنوان تکنولوژی های جدید ارتباطی گسترده تر می شود، شهروندان نیز همگام با آن، تغییر رویه می دهند، امروزه سرآمد رسانه های اجتماعی جهان، شبکه های اجتماعی مجازی هستند که شهروندان نه تنها در این شبکه ها منفعل

از مباحث مهم در مورد شکل گیری و گسترش تحولات آینده، نقش رسانه های جدید، اینترنت و شبکه های مجازی و اجتماعی در این تحولات است. تاثیر رسانه های ارتباطی و به ویژه شبکه های اجتماعی در اطلاع رسانی و گسترش سریع تحولات انقلابی در دنیا انکار ناپذیر است. رسانه اینترنت و شبکه های اجتماعی، آگاهی را در بین اقشار مختلف جهان جلب کرده و فرایند تحولات روز را تسهیل و تسریع

مقدمه

جهان معاصر به سرعت در حال حرکت به سمت «متصل شدن همه جا حاضر» است. (اندرسون و رینی، ۲۰۱۴ الف) و اگر آغاز این حرکت را عصر رایانه های بزرگ دهه ۱۹۶۰ بدانیم شاهد هستیم که جهان با سرعت زیاد در روندی پیشرفت گرایانه، به سمت ظهور رایانه های کوچک در دهه ۱۹۷۰، رایانه شخصی در دهه ۱۹۸۰ و انفجار تلفن های همراه و دیگر دستگاه های هوشمند متصل به وب در سال های بعد حرکت کرده (ماورین ۲۰۰۹).

از ارتباطات معمولاً به عنوان عامل موثری یاد می شود که در درک، تحلیل و مدیریت موثر پدیده جهانی شدن، نقش محوری دارد. دلیل این امر به تحول سریع و فزاینده این حوزه متأثر از رشد فناوری باز می گردد. به همین خاطر است که امروزه تمامی سطوح و ابعاد حیاتی انسانی به نوعی متأثر از فناوری بوده است (گیلبوآ، ۱۳۸۸). در دو قرن اخیر استفاده از وسایل و تکنولوژی های ارتباطی به منظور جلب افکار عمومی و بین المللی و نیل به هدف های سیاسی جهانی، بیش از پیش اهمیت یافته است (معمد نژاد، ۱۳۸۹). در دهه های اخیر، تحت تاثیر دگرگونی وسیع تکنولوژی های ارتباطی و ایجاد شرایط جدید معروف به انقلاب اطلاعات، روابط ملت ها و دولت ها در سراسر جهان گسترش یافته اند و رسانه ها به مهم ترین منابع مبادله اخبار و افکار و عقاید سیاسی و اجتماعی و فرهنگی و نیرومندترین اثرگذاران در روابط بین المللی تبدیل شده اند (معمد نژاد، ۱۳۸۹). پیشرفت های فنی و اطلاعاتی صورت گرفته در یک قرن اخیر موجب گسترش فضاهای ارتباطی گردیده و اتصال دور افتاده ترین نقاط زمین به یکدیگر را سهل الوصول کرده است. عصر انفجار اطلاعات به همراه ابداع ابزارها و شیوه های نوین ارتباطی، دنیای جدیدی را با مولفه های متمایز از دنیای قدیم پدید آورده است. در